

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2015

Vyhlásené: 17. 07. 2015 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 08. 2021 do: 30. 06. 2022

Obsah dokumentu je právne záväzný.

160

ZÁKON

z 21. mája 2015

Civilný sporový poriadok

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Základné princípy

Čl. 1

Spory vyplývajúce z ohrozenia alebo porušenia subjektívnych práv prejednáva a rozhoduje nezávislý a nestranný súd, ak taká právomoc nie je zákonom zverená inému orgánu.

Čl. 2

(1) Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

(2) Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

(3) Ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu.

Čl. 3

(1) Každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

(2) Výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

Čl. 4

(1) Ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

(2) Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

Čl. 5

Zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným prieťahom v konaní.

Čl. 6

(1) Strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu.

(2) Súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia.

Čl. 7

(1) Súdne konanie sa zásadne začína na návrh strany sporu, pričom predmet konania určujú strany sporu postupom ustanoveným zákonom.

(2) Základnou povinnosťou súdu je viesť strany sporu k zmierlivému vyriešeniu sporu.

Čl. 8

Strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

Čl. 9

Strany sporu majú právo sa oboznámiť s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a môžu k nim vyjadriť svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon.

Čl. 10

(1) Strany sporu postupujú v konaní v súlade so zákonom a podľa pokynov súdu.

(2) Súd dohliada na riadny priebeh konania, určuje lehoty a ukladá potrebné opatrenia.

(3) Súd môže určiť záväzné procesné lehoty na niektoré procesné úkony.

Čl. 11

(1) Úkony strán sporu sa posudzujú s prihliadnutím na ich obsah.

(2) Pri posudzovaní obsahu úkonov strán sporu sa predpokladá, že každá fyzická osoba konajúca ako strana sporu alebo za stranu sporu má rozumové schopnosti na úrovni priemerne spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť v styku so súdom zmysel a účel konania, ako i jazykové vyjadrenie právnych noriem obsiahnutých v tomto zákone.

(3) Kto sa v styku so súdom alebo verejne prihlási k určitej profesijnej odbornosti, považuje sa

za schopného konať s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou.

(4) Súd pri rozhodovaní berie do úvahy len skutočnosti, ktoré vyšli najavo v tomto konaní, ak nejde o skutočnosti všeobecne známe alebo o skutočnosti ustanovené zákonom.

Čl. 12

Na prejednanie veci sa nariaďuje ústne pojednávanie, ak zákon neustanovuje inak.

Čl. 13

(1) Strany sporu konajú v styku so súdom osobne, ak zákon neustanovuje inak. Strany sporu môžu konať aj prostredníctvom zástupcu; napriek zastúpeniu môže súd stranu sporu vyslúchnuť, ak je to potrebné a možné.

(2) Zákon ustanoví, kedy je zastúpenie povinné a v ktorých prípadoch je strana sporu povinná byť zastúpená advokátom.

Čl. 14

Pojednávanie prebieha zásadne verejne, ak zákon neustanovuje inak; verejnosť môže byť z konania vylúčená len zo závažných dôvodov ustanovených zákonom.

Čl. 15

(1) Dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon.

(2) Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

Čl. 16

(1) Súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

(2) Súd pri pojednávaní a rozhodovaní veci nezohľadňuje skutočnosti a dôkazy, ktoré boli získané v rozpore so zákonom, ibaže vykonanie dôkazu získaného v rozpore so zákonom je odôvodnené uplatnením čl. 3 ods. 1.

(3) V konaní o opravnom prostriedku a v ďalšom konaní nemôže byť rozhodnuté nepriaznivejšie pre stranu, ktorá opravný prostriedok uplatnila.

Čl. 17

Súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

Čl. 18

Cudzie rozhodnutia majú za podmienok ustanovených osobitným predpisom rovnaké účinky a požívajú rovnakú ochranu ako vnútroštátne rozhodnutia.

PRVÁ ČASŤ
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA
PREDMET ZÁKONA

§ 1

Civilný sporový poriadok upravuje postup súdu, strán sporu (ďalej len "strana") a osôb zúčastnených na konaní pri prejednávaní a rozhodovaní sporov.

§ 2

Podľa tohto zákona sa postupuje, ak je daná právomoc súdu, pokiaľ Civilný mimosporový poriadok, Správny súdny poriadok alebo iný zákon neustanovuje inak.

DRUHÁ HLAVA
PRÁVOMOC SÚDU

§ 3

Súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

§ 4

Iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon.

Právomoc rozhodcovského súdu

§ 5

(1) Na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí, súd skúma, či sa spor nemá prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní.

(2) Na námietku uplatnenú neskôr súd neprihliada.

§ 6

(1) Ak súd na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone zistí, že spor sa má prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní, konanie zastaví.

(2) Ak bolo konanie zastavené podľa odseku 1 a ak bola v tej istej veci podaná žaloba na rozhodcovský súd do 30 dní od právoplatnosti uznesenia súdu o zastavení konania, zostávajú právne účinky pôvodnej žaloby zachované.

(3) Ak bolo konanie pred rozhodcovským súdom zastavené pre nedostatok jeho právomoci alebo o nedostatku právomoci rozhodcovského súdu sa rozhodlo v konaní podľa osobitného zákona, zostávajú právne účinky žaloby podanej na rozhodcovský súd zachované, ak bude žaloba podaná do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia rozhodcovského súdu o zastavení rozhodcovského konania alebo od právoplatnosti rozhodnutia súdu o určení, že rozhodcovský súd nemá právomoc.

§ 7

(1) Súd na námietku žalovaného neprihliadne a spor prejedná a rozhodne, ak strany vyhlásia, že

na rozhodcovskej zmluve netrvajú, alebo ak uznanie cudzieho rozhodcovského rozhodnutia bolo v Slovenskej republike odopreté. Neprihliadnutie na námietku musí súd odôvodniť v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

(2) Podľa odseku 1 súd postupuje aj vtedy, ak zistí, že spor nemôže byť predmetom rozhodcovského konania alebo že sa rozhodcovský súd odmietol sporom zaoberať.

§ 8

(1) Ak sa rozhodcovské konanie začalo skôr ako konanie na súde, súd konanie aj bez návrhu preruší až dovtedy, kým sa v rozhodcovskom konaní rozhodne o právomoci alebo vo veci samej.

(2) Ak bolo právoplatne rozhodnuté, že spor sa má prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní, súd konanie zastaví.

Skúmanie právomoci

§ 9

Ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

§ 10

(1) Ak spor alebo vec patrí do právomoci iného orgánu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví a spor alebo vec mu postúpi. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

(2) Ak orgán, ktorému bol spor alebo vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, predloží spor alebo vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len "najvyšší súd").

§ 11

(1) Spory o právomoc medzi súdmi a inými orgánmi rozhoduje kompetenčný senát najvyššieho súdu a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) podľa tohto zákona. Rozhodnutím kompetenčného senátu sú súdy a orgány verejnej moci viazané.

(2) Kompetenčný senát je zložený z ôsmich sudcov, a to štyroch sudcov najvyššieho súdu a štyroch najvyššieho správneho súdu, ktorí si spomedzi seba volia predsedu.

(3) Členov kompetenčného senátu a rovnaký počet náhradníkov určuje predseda najvyššieho súdu v rozvrhu práce najvyššieho súdu a predseda najvyššieho správneho súdu v rozvrhu práce najvyššieho správneho súdu.

TRETIA HLAVA PRÍSLUŠNOSŤ SÚDU

PRVÝ DIEL VECNÁ PRÍSLUŠNOSŤ SÚDU

§ 12

Na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.